

Č. j. USTR 2-26/2025
PID USTRX002QVZB

Počet stran: 7
Počet příloh: 0

Praha dne 15. října 2025

Zápis z 10., veřejného jednání Rady ÚSTR

Datum: 15. října 2025 v 14:30 hodin

Místo konání: Palác Archa, velká zasedací místnost

Přítomni: J. Mihola, J. Mrzena, M. Klíma, V. Šustek, M. Palouš, L. Navara, K. Nedvědický

Nepřítomen – omluven: L. Kudrna

Nepřítomen – neomluven: M. MacDonagh-Pajerová

Zápis napsal [REDACTED]

NÁVRH PROGRAMU:

- 1) Schválení programu, *K projednání a ke schválení*
- 2) Verifikace zápisu z 9. jednání Rady ÚSTR, *K projednání a ke schválení*
- 3) Jednací řád a Etický kodex Rady ÚSTR, *K projednání (Předkladatel: J. Mrzena, M. Klíma, L. Navara)*
- 4) Výběrové řízení na ředitele ÚSTR, *K projednání a ke schválení (Předkladatel: M. Klíma, V. Šustek)*
- 5) Informace o činnosti, *Pro informaci (Předkladatel: L. Kudrna)*
- 6) Různé

Předseda J. Mihola zahajuje jednání v 15:30.

Bod 1/ Schválení programu

J. Mihola se dotazuje, zda jsou připomínky k návrhu programu. J. Mrzena navrhuje zařazení bodu projednání Zprávy o Archivu bezpečnostních složek. M. Palouš žádá přesunutí listopadového jednání. Členové Rady souhlasí s termínem 18. listopadu od 14:30. L. Navara navrhuje projednat bod 4/ Výběrové řízení neveřejně. J. Mrzena navrhuje ponechat úvod a závěr tohoto bodu veřejně, diskuzi neveřejně.

Usnesení č. 1/11/25: Rada ÚSTR schvaluje program 10. jednání dne 15. října 2025 s doplněním bodu Zpráva o Archivu bezpečnostních složek za bod 4/ Výběrové řízení.

Hlasování (pro: proti: zdržel se): 6:0:0

Usnesení bylo přijato.

Bod 2/ Verifikace zápisu z 9. veřejného jednání Rady ÚSTR v roce 2025

J. Mihola se dotazuje na doplnění a připomínky k zápisu.

Usnesení č. 2/11/25: Rada ÚSTR schvaluje zápis z 9., veřejného jednání Rady ÚSTR ze dne 24. září 2025.

Hlasování (pro: proti: zdržel se): 6:0:0

Usnesení bylo přijato

Bod 3/ Jednací řád a Etický kodex Rady ÚSTR

J. Mihola předává slovo předkladatelům.

L. Navara k Etickému kodexu uvádí, že obdržel připomínky od M. Klímy a ve většině bodů panuje shoda, jediným problematickým bodem se jeví bod 5) článku 5), který stanovuje, že *po skončení funkce radní nenaváže pracovněprávní vztah s Ústavem pro studium totalitních režimů po dobu šesti měsíců*. Upozorňuje, že se jedná o Etický kodex nikoliv o zákonnou normu. Domnívá se, že se jedná o dokument, který by měl být přijat ve shodě. M. Palouš souhlasí se zavedením určité etiky, která by měla řídit jednání Rady. Staví se kriticky vůči bodu zaměstnavatelnosti, a to z hlediska různých možných forem spolupráce s Ústavem, a to např. účasti na konferencích, či psaní odborných publikací. J. Mrzena v této problematice rozlišuje zaměstnanecký poměr a spolupráci, která je na bázi výzkumné, pedagogické, odborné či umělecké činnosti (např. dle autorského zákona). Těto formě spolupráce by nemělo být bráněno.

K. Nedvědický uvádí, že zaměstnanecký poměr není pouze zaměstnanecký poměr na dobu neurčitou, ale také DPČ a DPP – jednorázová záležitost. Žádný předpis (i nezávazný) by neměl upravovat záležitosti, které zákon neumožňuje. Zákoník práce jasně určuje, jak se upravují zaměstnanecké vztahy, pokud není výslovná úprava v zákoně jako např. v zákoně o ČT. Každý, kdo by dokument podepsal, by se zavázal, že nebude respektovat zákoník práce. K. Nedvědický upozorňuje na jeden konkrétní případ, kdy byl na vedení ÚSTR ze strany jedné radní vyvíjen tlak, a to i během jednání Rady ÚSTR, aby byl [redacted] zaměstnán v ÚSTR po ukončení svého mandátu, kdy bylo vedení upozorňováno na to, jak by bylo dobré využít obrovských zkušeností, neboť se jedná o [redacted] [redacted] je zaměstnán v ÚSTR na 0,5 úvazek – aktivně se účastní konferencí, bude mít příspěvek ve sborníku, má interní projekt, je řadovým historikem

L. Navara připraví na příští jednání dvě verze Etického kodexu, kde budou zohledněny oba názory na tento kritický bod.

J. Mrzena informuje, že k návrhu Jednacího řádu obdržel připomínky od M. Klímy a vedoucí oddělení právního, legislativního a veřejných zakázek ÚSTR S. Hájek Lichtenberkové. Veškeré připomínky byly členy Rady vypořádány na jednání. K bodu umístování audiozáznamů z jednání na web bude požádán Úřad pro ochranu osobních údajů o stanovisko, jak řádně postupovat. Na návrh L. Navary mají všichni členové Rady čas do příštího jednání Rady si promyslet otázku délky mandátu ředitele ÚSTR.

Usnesení č. 3/11/25: Rada schvaluje návrh Jednacího řádu ve znění dnešních připomínek a žádá ředitele, aby zpracoval jeho znění k podpisu předsedy Rady. Platnost Jednacího řádu se stanovuje na 1. listopadu 2025.

Hlasování (pro: proti: zdržel se): 6:0:0

Usnesení bylo přijato

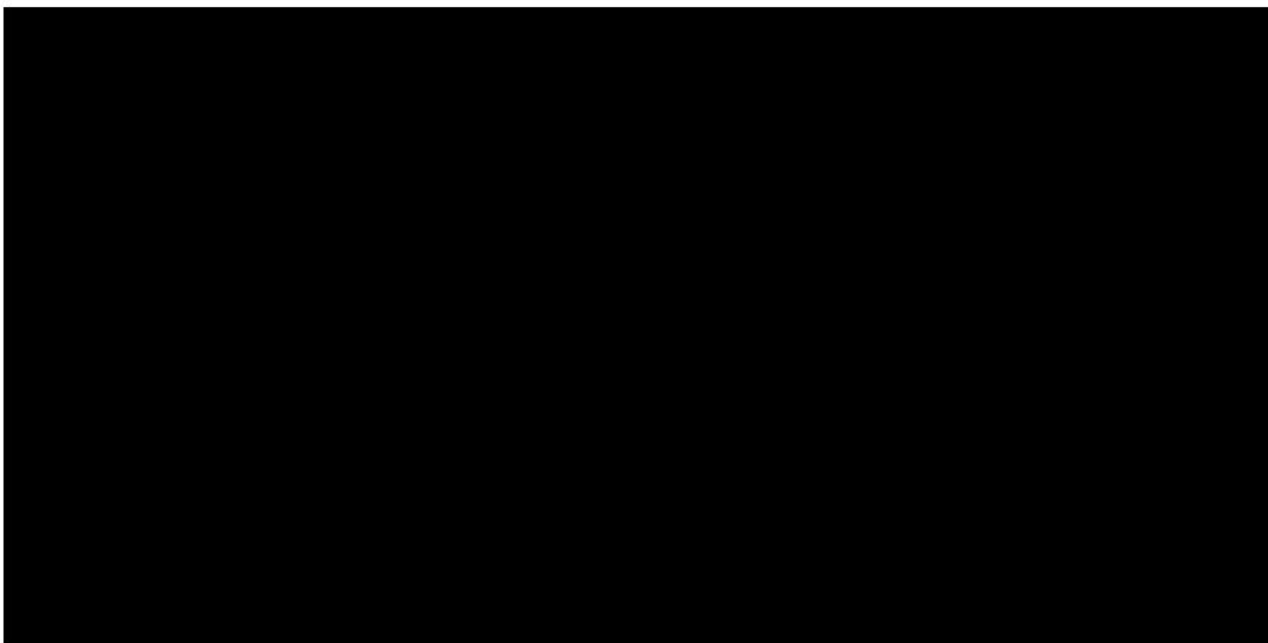
Bod 4/ Výběrové řízení na ředitele ÚSTR

M. Klíma připomíná otázku notářské kanceláře, která byla projednávána na minulém jednání Rady. Od vedoucí oddělení právního, legislativního a veřejných zakázek ÚSTR S. Hájek Lichtenberkové obdrželi členové Rady návrh postupu. M. Klíma navrhuje vypsání/vyhlášení výběrového řízení na dalším jednání Rady dne 18. listopadu. Vedení ÚSTR bude požádáno o to, aby dle toho, na čem se Rada usnesla, bylo připraveno na příští jednání text vyhlášení výběrového řízení se všemi body, které byly Radou ÚSTR přijaty.

Usnesení č. 4/11/25: Rada ÚSTR bude o tomto bodě jednat neveřejně.

Hlasování (pro: proti: zdržel se): 6:0:0

Usnesení bylo přijato.

Výběrové řízení bude zveřejněno na webu ÚSTR, ČTK. Další možnosti budou specifikovány na dalším zasedání Rady ÚSTR.

M. Palouš odchází v 17.40.

Bod 5/ Zpráva Archivu bezpečnostních složek

J. Mrzena žádá K. Nedvědického o úvodní slovo k předloženému materiálu. K. Nedvědický informuje, že doposud bylo zvykem přístupnost materiálů ABS dokládat jednou ročně ve Výroční zprávě. Požadavkem Rady byl materiál, který by byl zaslán samostatně do Senátu, a který by tuto zákonnou povinnost zajistit přístupnost archivních materiálů odborné i široké veřejnosti dokládal zvlášť. K. Nedvědický se dotazuje členů Rady na připomínky a doplnění k materiálu. J. Mrzena zdůrazňuje potřebu dostat ABS do politického vědomí a nutnost řešení zákona, aby ABS nezanikl. Zároveň zdůrazňuje potřebu větší komunikace se Senátem

J. Míhola pozitivně kvituje tento krok. M. Klíma souhlasí a dotazuje se co s dokumentem následně bude. J. Mrzena informuje, že je nutné materiál dotvořit a následně zaslat do Senátu na základě § 9, odst. (1) i Zákona č.181/2007 Sb. k projednání.

M. Klíma doporučuje výrazně posílit argument/požadavek setrvání pod ÚSTR. J. Mrzena by zdůraznil specifičnost ABS v porovnání s Národním archivem – od GDPR přes možnost vyhledávat až po digitalizaci. Do Úvodu je nutné uvést důvod předložení Zprávy, a že Zprávu Rada schválila dle usnesení a předkládá Senátu na základě § 9, odst. (1) i Zákona č.181/2007 Sb.

k projednání. Také by bylo vhodné popsat specifický způsob vzniku ABS. M. Klíma také doporučuje popsat, co se stalo od doby vzniku zákona, aby bylo jasné, že se změnila situace, která se v tu dobu nepředpokládala. Doporučuje využít zkušenosti, která v době přijímání zákona nebyla, jako argumentaci. J. Mrzena uvádí, že by materiál měl ÚSTR dopracovat dle připomínek.

Usnesení č. 6/11/25: Rada ÚSTR bere na vědomí předložený materiál a schvaluje Zprávu o Archivu bezpečnostních složek v souladu s § 9, odst. (1) i Zákona č. 181/2007 Sb.

Hlasování (pro: proti: zdržel se): 5:0:0

Usnesení bylo přijato.

Bod 6/ Informace o činnosti

K. Nedvědický představuje nově vydané publikace, především publikaci M. Jindry *Symbolista František Bílek a jeho rodina v osidlech 20. století* a následné představení publikace v Bílkově vile ve spolupráci s Galeríí hl. m. Prahy. Proběhla na Arše konference *Československá justice 1948-1989 jako pilíř režimu II.* pod záštitou předsedy Ústavně-právního výboru Senátu T. Goláně. Dnes probíhá konference o *Undergroundu: Ženy v disentu*, a to v Knihovně Václava Havla.

ÚSTR intenzivně pracuje na odborných stanoviscích k Akci Asanace a ochranného dohledu. ÚSTR obdržel první dvě pozitivní rozhodnutí o udělení osvědčení účastníků 3. odboje, které navrhoval ÚSTR.

Pomník R. Siwiece bude přesunut do parku Radost na důstojné místo, přístupné veřejnosti. Proběhlo jednání s Národním památkovým ústavem k expozici Rudé věži smrti. Probíhá řešení Ďáblického hřbitova. Včera proběhla Tisková konference, kde byly médiím prezentovány aktivity ÚSTR a plány do budoucna.

K. Nedvědický dále informuje o nadcházejících akcích. 20. října proběhne v kině Atlas veřejná debata na téma trestní postih komunismu v trestním zákoně od 1. 1. 2026. 21. října proběhne prezentace *Popravení z politických důvodů v Žatci*. 22. – 23. října proběhne mezinárodní konference *Kolektivizace zemědělství v zemích sovětské sféry vlivu*. Zpracovává se RIV, RVVI.

Dále proběhne filmový festival *Nezlomní a obětovaní* 4. – 7. 11. a 3Kino EduFilm 10. – 14. 11. Ve dnech 18. – 20. 11. proběhne mezinárodní konference *Rok 1945 v globálním kontextu* v Lichtenštejnském paláci. 25. listopadu proběhne na Arše konference o L. Svobodovi.

ÚSTR převzal 2. patro v Arše, proběhne stěhování odd. 2. světové války z Braníku. Ve 2. patře bude od listopadu výstava velkoformátových fotografií

o Undergroundu prof. R. Prekopa. Dále se ve 2. patře bude nacházet knihovna Jána Langoše a Centrum pro válečné dopisy a deníky a stálá expozice komunismu a nacismu.

Usnesení č. 7/11/25: Rada ÚSTR bere na vědomí informace o činnosti.

Hlasování (pro: proti: zdržel se): 5:0:0

Usnesení bylo přijato.

Bod 7/ Různé

J. Mihola navrhl připravit výstavku publikací a časopisů ÚSTR v rámci předávání Cen ÚSTR. Kriticky reagoval na negativní hodnocení kvality některých publikačních výstupů ÚSTR, které zazněly na Veřejném slyšení v Senátu, s poukazem na to, že naplňování M17, resp. M25 je obecně velmi náročné a pro veřejnost jsou různé grafy a informace o tzv. RIVech a bonifikacích jen málo srozumitelné. Vyzdvihl společenskou relevanci řady publikací, která je rovněž důležitá. Doporučil, aby stylistika závěrečné zprávy byla strohá a úspěšnost roku odrážely více vlastní faktické informace o konkrétních odborných výstupech než celkové hodnocení předkladatelů.

L. Navara uvádí, že nesdílí stejný přístup jako předřečník k tomu, co zaznělo dnes dopoledne a myslí si, že některé záležitosti jsou k zamyšlení. Domnívá se, že bagatelizace není ve všech případech na místě. Jako příklad uvádí L. Navara své přesvědčení, že ÚSTR potřebuje svoji budovu – místo paměti, které by odráželo symbolickou úlohu, kterou má Ústav. Domnívá, že by bylo na místě, aby se Rada obrátila na podobně instituce a vydala prohlášení, aby se na získání definitivního sídla pracovalo. M. Klíma reaguje, že tento názor zastávají všichni a v minulosti se na tom usilovně pracovalo, zatím se to státu nepodařilo zařídit. K. Nedvědický podrobně informuje o vyvinutém úsilí ze strany Ústavu a Rady ohledně získání sídla ve státní budově. L. Navara žádá, aby se k tomuto problému Rada ÚSTR důkladně vrátila po vyhlášení výběrového řízení. J. Mrzena souhlasí a upozorňuje, že sídlo ÚSTR nebude nikdo řešit, pokud v roce 2030 skončí ABS.

L. Navara se dotazuje k podnětu vydání osvědčení účastníka 3. odboje francouzské cizinecké legii – zda může ÚSTR pomoci, aby se přístup změnil. K. Nedvědický informuje o výzvě na webových stránkách ÚSTR. Zároveň však uvádí, že jsou aktuální prioritou žijící. L. Navara se dále vrací k otázce asistentky Rady. Je ve fázi řešení v rámci rozpočtu, Rada má plně k dispozici asistentku [REDAKCE] a je zajištěna i zastupitelnost.

Rada ÚSTR dále projednala návrh rozhodnutí ve věci stížnosti žadatele o informaci dle 106/1999 Sb.

Usnesení č. 8/11/25: Rada ÚSTR schvaluje návrh rozhodnutí ve věci stížnosti žadatele o informaci dle 106/1999 Sb [redacted]

Hlasování (pro: proti: zdržel se): 4:0:1

Pro: J. Mihola, J. Mrzena, M. Klíma, V. Šustek

Proti:

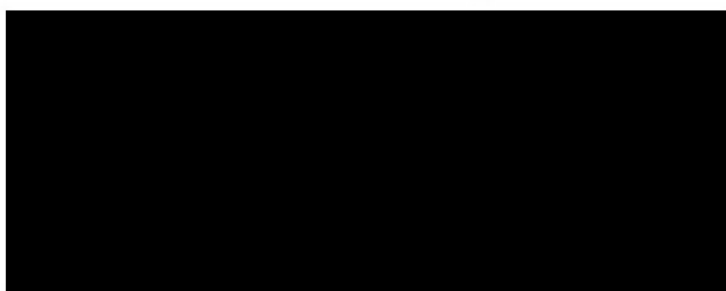
Zdržel se: L. Navara

Usnesení bylo přijato.

J. Mrzena se vrací k vyjádřením [redacted] na veřejném slyšení v Senátu ohledně finančních nepřesností a nezákonností v Ústavu. Zdůrazňuje informaci, že Ministerstvo financí, resp. Odbor kontroly Ministerstva financí, kterému byl zaslán podnět k prošetření, tento podnět prošetřil a pod č.j. MF-51556/2025/1704-3 zaslal Ing. Juraj Brigant, ředitel Odboru kontroly, Ústavu vyjádření, a to: **„Příslušní zaměstnanci Odboru Kontrola Ministerstva financí po komplexním posouzení podnětu a souvisejících informací neidentifikovali rizika s takovou mírou významnosti a průkaznosti, aby na základě nich bylo možné konstatovat důvodnost a účelnost zahájení mimořádné kontrolní činnosti Ministerstva financí či zařazení ÚSTR do plánu kontrolní činnosti Ministerstva financí pro navazující období.“**

Termín příštího zasedání: 18. listopadu 14:30

Předseda J. Mihola ukončuje jednání v 18:57.

Mgr. Jiří Mihola, Ph.D.

předseda Rady

Ústavu pro studium totalitních režimů